

N. Erdős
1498 Franklin St.

Minden eddigi társadalmi története
osztályharcok története.
Világ proletárjai egyesüljétek!

NÉPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP

"Az iparilag fejlettebb ország a le-
vésebbé fejtetnek saját jövője képét
mutatja". (Marx.)

No. 59. szám. Vol. VI. évfolyam.

New York, 1908 július 24.

Egyes szám ára 2 cent. Helyben 1 cent.

MI A KÜLÖNBSÉG?

III.

(B.) Bármilyen volt is a különbség eredetileg a kapitalisták két nagy politikai pártja között, bármily ellentétek választják el a kettőt egymástól a jelenben, elvi nyilatkozataik igazolták, hogy mindkettőnek végcélja a kapitalista rendszer fenntartása, mely rendszerben a politikai szabadságot megsemmisítette a gazdasági kényuralom. Mind a kettő a kapitalista gazdasági érdekeket tükrözteti vissza.

Követelik a takarékoskosságot az állami kiadásokban. Senki sem vonja kétségbe, hogy kevesebb kiadás mellett, a fölösleges pénzcsökölés, beszüntetésével csökkenteni fogják az adók. Mi hasznunk van nekünk ebből? Az adókat nem mi, hanem a kapitalisták fizetik. Bennünket minden körülmények között annyira zsákmányolnak ki, amennyire csak lehet. Hogy az adó több vagy kevesebb, az ő hasznukra vagy rovásukra megy. Hogy arányosan vagy aránytalanul fizetik, szintén csak rájuk tartozik. Adóreform nem fog változtatni a tényen, hogy az adófizető kapitalisták munkánk gyümölcséből minden körülmények között annyit vesznek el, amennyit tudnak.

A "prohibition" is pártközi kérdésé vált. Nem lehet kétségbe vonni, hogy a pálinkának rémes hatása van, különösen a munkásosztályra. Azonban a tiltó törvények teljes hatástalanok. A munkásosztály gazdasági viszonyaiabban keresendők az iszákosság okai. Míg ezek a viszonyok jobbra nem fordulnak, az okok nem fognak megszűnni.

Igy vagyunk valamennyi kérdéssel. Az alapvető gazdasági különbség ellenségesképpen állítja szembe a Szocialista Munkáspártot az összes polgári pártokkal, s nem lehet addig sem béke, sem fegyverszünet, míg a termelés eszközei az összesség kezében nem lesznek.

Most még néhány szót a Szocialista Párttól, mely a Szocialista Munkáspárttól különválva küzd a kapitalizmus ellen. Amint a közös gazdasági érdekek egymásra utalják a kapitalisták politikai pártjait a munkások ellen, éppúgy a munkásosztály gazdasági érdekei is egymásra utalják a Szocialista Munkáspártot és a Szocialista pártot a kapitalisták ellen.

Az adatokat 4169 gyár s ipartelepről szedte össze a munkásmiszterium, mely szerint a munkások általános fizetése 1907. évben 3.7 százalékkal magasabb volt, mint az 1906. évben, az átlagos heti munkaidő pedig 0.4 százalékkal kevesebbedett. A jelentés szerint az alkalmazottak száma 1906. évtől 1907. évre 1 százalékkal szaporodott.

A hivatalos jelentés kétségbeesett igyekezettel iparkodik tovább bizonyítani, hogy a munkák jöleté még soha ily magas fokon nem állott s ennek igazolására felelmi, hogy az 1907-iki évben a munkások általános fizetése magasabb volt, mint valaha. De az élelmiszerek árának a munkások fizetésével való összehasonlításánál azonnal esődtől mond a kortesokmány okoskodása.

A jelentés beismerése szerint az élelmiszerek árai 1906-ról 1907-re 4.2 százalékkal emelkedtek s mivel a fizetések általánosságban csak 3.7 százalékkal növekedtek, a 0.4 százalék munkaidő-csökkenést figyelembe véve amunkások fogyasztó s vásárló képessége így és fél százalékkal csökkent. És éppen a fogyasztó képesség folyamatos csökkenése az oka annak, hogy a társadalom saját termelési erőinek és termékeinek felhasználhatatlan tömege alatt fuldokolik s itt a republikánus kormányzás dicőségét hirdető jelentés tehetetlenül áll meg azon abszurd ellentmondás előtt, hogy a termelőknek nincs mit fogyasztaniuk, mert nincs fogyasztó képességük. A hivatalos jelentés tehát nagyon rossz kortesesszók azok előtt, akik a számokból olvasni tudnak.

A kortesesszóközök másikja, a hivatalos hatalom talán több sikerrel fog működni a republikánus párt szolgálatában. Az ugynevezett "Interstate Commerce Commission" politikusokból álló tagjai szabályozták a vasuti teherárak díjait. Viszont az "Interstate Commerce Commission" tagjait az elnök nevezi ki s mozdítja el állásuktól. Az elnök megparancsolhatja a Commission tagjainak, hogy a vasuti teherárak díjait szállítsák le, ami a vasutak bevételeinek csökkentését jelenti, melyek viszont alkalmazottainknak fizetéseit szállítják le vagy azok egy részét bocsájtják el; ellenben a teherárak szállítási díjainak változatlan hággyása vagy fel-emelése a vasuti biztonságát jelenti. A vasutaknak 1 millió 672,074 alkalmazottját, kiknek leg-többje szavazó, így akarják és fogják is kényseríteni arra, hogy a választásnál a republikánus pártot adják le szavazataikat.

S merje még tagadni valaki, hogy Amerikában nem mindenkit — még a másfélmillió vasutast is — szent meggyőződése vezet a szavazóurnához?

százezer dollárral több, mint a polgárháboru négy esztendejében felmerült kiadások. Rooseveltnek hét esztendeig tartó uralma valóságos sáskajárás volt az államháztartásra. Az irtózatossá módon megszorított kiadásokból — kivéve a postajövedelmet — 65 százalék a hadsereg s haditengerészet fejlesztésére lett fordítva.

Roosevelt emellett, hogy folyton a népfel-ségről szószátyárkodott, tagadhatatlanul monarchikus érzelmeket áruolt el. A hadsereget magának tekintette, folyton katonai parádékat rendezett, a hajóhadat világgörüti utakat tettett meg, mindezt azért, hogy a rooseveltizmus dicőségét külföldön is hirdettesse. A hadseregére fordított kiadások az ő uralma alatt évi 51 millió dollárral, a haditengerészet kiadásai évi 84 millió dollárral, a nyugdíjak pedig 30 millió dollárral emelkedtek. Ez az emelkedés évi 4 dolár 50 cent adótöbbletet jelent minden adófizetőre. A közpénzeknek oly fejnélküli, megmondolatlan, szükségételen tékozlására még nem volt példa, mint Roosevelt idejében a jólétre és bőségre hivatkozással nem volt az a fényűzés, az a képtelenség, amelyre pénz ne lett volna. Maguk a republikánus szenátorok jelentik ki most, hogy a pazarlásnak ily nagymérvű folytatása, azaz még hét esztendei rooseveltizmus, az államháztartás csődjét okozná.

KORTESSEZKÖZÖK.

A republikánus párt dicőségét hirdetik s jöletüket anak köszönhető elemek megteszt, minden kidokolhatót a célból, hogy a republikánus elvek cégere alatt működő politikai pártot újból diadalra juttassák. A harc eszközei között a rettenetes mennyiségű pénzen kívül kivánatos hatalmukat is felhasználják, de nem feledkeznek meg a szavazó munkáscsép félrevezetését célzó és legnagyobb jöletet s bőséget hirdető jelentések közzétételéről sem.

Az első ilyenmű hivatalos kortesokmányt most tették közzé Washingtonban. A jelentést a munkásmiszterium teszi közzé s abban neveléses módon iparkodik bizonyítani, hogy a munkák jöleté az Egyesült Államokban folytonos növekedésben van.

A hivatalos jelentés kétségbeesett igyekezettel iparkodik tovább bizonyítani, hogy a munkák jöleté még soha ily magas fokon nem állott s ennek igazolására felelmi, hogy az 1907-iki évben a munkások általános fizetése magasabb volt, mint valaha. De az élelmiszerek árának a munkások fizetésével való összehasonlításánál azonnal esődtől mond a kortesokmány okoskodása.

A jelentés beismerése szerint az élelmiszerek árai 1906-ról 1907-re 4.2 százalékkal emelkedtek s mivel a fizetések általánosságban csak 3.7 százalékkal növekedtek, a 0.4 százalék munkaidő-csökkenést figyelembe véve amunkások fogyasztó s vásárló képessége így és fél százalékkal csökkent. És éppen a fogyasztó képesség folyamatos csökkenése az oka annak, hogy a társadalom saját termelési erőinek és termékeinek felhasználhatatlan tömege alatt fuldokolik s itt a republikánus kormányzás dicőségét hirdető jelentés tehetetlenül áll meg azon abszurd ellentmondás előtt, hogy a termelőknek nincs mit fogyasztaniuk, mert nincs fogyasztó képességük. A hivatalos jelentés tehát nagyon rossz kortesesszók azok előtt, akik a számokból olvasni tudnak.

A kortesesszóközök másikja, a hivatalos hatalom talán több sikerrel fog működni a republikánus párt szolgálatában. Az ugynevezett "Interstate Commerce Commission" politikusokból álló tagjai szabályozták a vasuti teherárak díjait. Viszont az "Interstate Commerce Commission" tagjait az elnök nevezi ki s mozdítja el állásuktól. Az elnök megparancsolhatja a Commission tagjainak, hogy a vasuti teherárak díjait szállítsák le, ami a vasutak bevételeinek csökkentését jelenti, melyek viszont alkalmazottainknak fizetéseit szállítják le vagy azok egy részét bocsájtják el; ellenben a teherárak szállítási díjainak változatlan hággyása vagy fel-emelése a vasuti biztonságát jelenti. A vasutaknak 1 millió 672,074 alkalmazottját, kiknek leg-többje szavazó, így akarják és fogják is kényseríteni arra, hogy a választásnál a republikánus pártot adják le szavazataikat.

S merje még tagadni valaki, hogy Amerikában nem mindenkit — még a másfélmillió vasutast is — szent meggyőződése vezet a szavazóurnához?

ROOSEVELTIZMUS.

Most, hogy Roosevelt elnöksége végét járja, sokan még azok közül is, akik a republikánus kormányzás dicőségétől megintastodtak, kezdenek kijózanodni. Soha azelőtt a kongresszus oly óriási összegeket meg nem szavazott a kormányzásra — mint Roosevelt ideje alatt.

A legutolsó ülészekon a kongresszus 1,008,397,543 dollár kiadást szavazott meg, a melynél többre még soha nem volt szükség bé-kés időben. Roosevelt kormányzásának leg-utolsó négy esztendeje \$3,428,000,000 kiadást emésztett fel, amely összeg 33 millió és kilenc-

Egyről másról.

PROLETÁRSORS. - URAK-E A NÉGEREK? - A LEGUJABB UNIONISTA. - CSAK EGY BILLIO. - UNATKOZNAK A MILLIOSOK.

Mindegyik megszokott história. Az apa munkát nem talál, a fiúnak kell kenyérről gondoskodni. S a küzdelemből nyomorékként kerül ki. McDermott már a tél közepe óta munka nélkül volt. A család otthonába beköszöntött a nyomor s állandó tanýt az. Az amúgy is csekély segélyforrások kiapadtak s végre nem volt más hátra, minthogy a fiu tegye meg, mire az apa képtelen: hozzon kenyeret a házba. A tizenhárom éves Frankie kimaradt az iskolából, melynek egyik legjobb tanulója volt. Egy csomó újságot fogott hóna alá s kiment vele oda, ahol

"zug az élet s vad ökölesapások Törnek rendet az emberek során." Az utcára ment, hol fúrge szemekkel, gyors lábakkal futkosott, szaladgált a robogó kocsi-közt, hogy eladja lapjait. Robogó kocsi, szá-guldo villamosok közt aztán elérte a proletár-sors. Villamos kocsit alá került, mely mindkét lábát levágta.

A McDermott család másik sarjának, a még fiatalabb Georgenak pedig már egy éve, hogy karját vágta le a villamos.

Az apa munka nélkül; az egyik gyermek lábát, a másik karját vesztve örökre nyomorékká váltak.

Hány ember szívét nem indítaná meg e családra szakadt szerencsétlenség, ha az ilyen hírek annyira megszokottak, mindennapiak nem volnának!

Végtelen a problémák száma, melyek megoldásra várnak, azonban e szám mégis fogy. Akiket esetleg az a probléma zaklatott, hogy lehetnek-e néger férfiak urak, a néger nők asszonyságok, a néger leányok kisasszonyok, most már megnyughatnak, mivel a kérdés végérvényesen meg van oldva, el van intézve. A wilmingtoni bíró, Cochran ur. (urnak nevezhetjük, mert nem néger) nemcsak megalapította, hogy a négernek nem, lehetnek sem urak, se asszonyságok, sem kisasszonyok, hanem hivatalosan el is szedette tőlük a tulajdonukat s aki a wilmingtoni törvényeknek a négerket "ur"-nak titulázza, könnyven Brooks Kristóf sorsára jut, kinek 5 dollárjába s a költségekbe került, hogy egy néger nevéhez az "ur" szót ragasztotta.

Valami pörös ügyet tárgyalott a bíró, a melyben néger tanuk szerepeltek. A tárgyalás folyamán Cochran bíró kijelentette, hogy a négerket nevéhez nem szabad a Mr., Mrs. vagy Miss címet fűzni s amikor az egyik tanu, Brooks egy néger tanura, mint "Mr."-re hivatkozott, a bíró rögtön elítélte 5 dollárra s a költségre a "törvényesek megsértése" miatt.

A jó öreg Lincoln a négerkehez azt mondta: Ne legyenek az emberek se urak, se szolgák. A wilmingtoni bíró pedig azzal, hogy szolgák-e, nem törődik, csak "Mr."-ek ne legyenek s mivel ugyszólván semmi gátja sincs, hogy a bírói önkénykedés akár az örületbe csapjon, ez újabb négerkérdést elintézi bírságok útján, polgárháboru nélkül.

Érdekes volt, hogy a másik néger tanu, okulva előde esetén, egy fehér tanura, mint Mr.-re hivatkozva, hamar visszavonta a Mr. szót s a közönség kacagása közepette kért bocsánatot a nekivadult bírótól.

Az A. F. of L. két millió tagja igen vegyes érzelmelek fogadhatja a hírt, hogy a legújabb tagtársuk nem más, mint a volt hadügyminiszter, William H. Taft, a republikánusok elnök-jelöltje.

Az International Society of Steam Shovel Men elnöke, F. J. Dolan levele szerint a gőz-lapátkezelők nagy lelkesedéssel választották meg Taftot tagnak s július 29-én fogják beiktatni a unionba.

Nem tudjuk, hogy Mr. Taft — bár járt Panamában, a csatorna-munkáknál — látott-e egy gőzlapátot működésben, de ha látott, az ő 320 fontos testi terjedelmével aligha kezelte egyet is. Tehát nem azért választott be a unionba, mivel valami kiváló munkás volna a gőzlapát kezelésében, valamint azért sem, mint ha nagy barátja volna a unionizmusnak. Hissen öhoj bíró korában éppen ő volt az első, ki bírói hatalmával a munkások rovására élt vissza. Az is aligha állja meg a helyét, hogy talán Taft kereste volna a uniont, mert ugyancsak távol van tőle az a szándék, hogy bér-munkás legyen.

Mi lehet hát az oka, hogy az a munkásszer-vezet tagul választott egy kapitalistát, ki, mint ilyen, ellensége a munkásosztálynak; mint bíró a munkásosztályt ellen használta hatalmát; ki mint hadügyminiszter, a munkások ellen követ-

keztesen a kapitalisták rendelkezésére bocsájtotta a hadsereget; ki most is ama állást igyekszik megszerezni, melyben még többet tehet osztálytársai érdekében?

Ennek a választásnak magyarázatát találjuk az A. F. of L. doktrínáiban, melyek szerint: kapitalizmusra szükség van; a kapitalisták testvéreink; velük békében kell élnünk, nem harcolnunk, hanem megegyezünk. A jámbor gőzlapátolók úgy gondolták, hogy ha már a kapitalistákkal jó lábon kell állni, mennyivel előnyösebb lesz a helyzetük a kiegyezésben ha olyan tekintélyes tagot látnak sorak között, mint Taftot.

Ez a választás maga után vonja azt is, hogy ha a gőzlapát kezelők mégis sztrájkra fognak menni s így még megérjük, hogy az Egyesült Államok elnöke besztrájkol. Avagy: ha az ő unionának emberei szarvat akasztanak a kapitalistákkal s katonák ellenek a "testvérek" kibéltetéséhez, a katonákat majd nem a munkások, hanem a kapitalisták ellen küldi ki az elnök, szolidaritást vállalván unionbeli tagtársaival.

Mi azonban nem igen bizunk Taft unionista voltában. A jámbor gőzlapátolók csak önmagukat ámitják, ha oly kétségbeesett igyekezettel akarnak nagy ural egy tálból cseresznyézni.

Julius 18-án került nyilvánosságra, hogy az Egyesült Államok 60-ik kongresszusa mennyi pénzt költött s mire? A kongresszus két házá-nak, a szenátusnak s képviselőháznak bizottsági nevében a bizottságok jegyzője a törvények szerint kötelesek az egyes kongresszusi ülészekok pénzügyi intézkedéseiről részletes jelentést tenni a nyilvánosság részére. A most kiadott jelentés szerint ez a Kongresszus 1,008,397,546.56 dollárt költött el, vagyis 87,599,399 dollárral többet, mint az 59. kongresszus utolsó ülészeka.

Természetes, hogy a Kongresszus legtöbbet költött a hadseregére. A "billió" budget legnagyobb tételei a következők:

Szárazföldi hadsereg	\$ 95,382,247.61
Haditengerészet	122,663,885.47
Erődítmények	9,316,745.00
Nyugdíjak	163,053,000.00
Katonai akadémia	845,634.82

Számításba véve, hogy a nyugdíjak nagyobb része a hadsereg kiadásaihoz tartozik, az összkidadásnak több mint harmadrésze a haderőre ment.

A billió többi részének nagyobb tételei:

Posta	\$22,970,842.00
Külnb. polg. kiadások	111,958,088.23
Közgazgatás	32,832,913.50
Állandó kiadások	154,194,295.12
Deficit fedezés	56,202,309.06

A budgetnek 87 és fél millió dollárnyi emelkedése leginkább a hadsereg szaporításának a következménye.

Mr. Dunn vagyona egy millió dollár. Mrs. Holmes két millió. Mr. Dunn pedig szegény volt, mint a templom egere. Egy millióval bíró feleség mellett persze nem igen érezte a gazdasági válságot, azonban két millió mégis csak több, mint az egy millió s így Mr. Dunn arra a következtetésre jutott, hogy sokkal jobb dollog, ha a két millió nőnek "titkára" lesz, mint ha az egy milliósnak férje marad. Otthagytta hát Mrs. Dunnt és beállt Mrs. Holmes "titkárá-nak".

Eddig rendben lett volna a dolog, csakhogy Mrs. Dunnt elővette az unalom s unalmában elhatározta, hogy bosszút áll a két millió ve-télytársnón.

Miután a vetélytársnót s titkárát végigzak-latta San Franciscotól New Yorkig, végre rá-juk akadt Atlantic Cityben. A találkozásnak következménye az lett, hogy a két milliomos nő a többi milliomosokból álló publikum nagy gaudiumára egymás hájába markolt s megté-pázták egymást.

Az ügynek a bíróság előtt lesz a folyta-tása. Igy van az, ha a milliomosok unatkoznak.

Az Am. Magy. Szoc. Munk. Szöv. I. osz-tálya 1908. július hó 26-án, vasárnap, a Smidt-féle Richmond Hill Parkba NAGY KIRÁN-DULÁST rendez. A kirándulás műsora jó alkal-mat ad a szórakozásra.

Utirány: A Williamsburgi hidon átkelve a Bushwick Ave, car veendő, a Deponál át-szállni a Richmond Hill carra, mely a park elől halad el. A 23-ik utcai Ferrytől a Union Ave. car veendő. Átszállás mint az előbbi.

— Hohó — mondta a mérnök — maga majd akkora, mint én.
 — Igen — mondta Mariska — százhetvennyolc vagyok.
 — Én százyolcvanhárom.
 A mérnök kissé leült Mariska mellé és elszélgeltek, de csak rövid ideig.
 — Kitudó modoru ember a mérnök. Jobban szeretem őt, mint valaha — mondta Mariska magában este, mikor hazament az irodából.

De nem félhangosan vagy suttogva mondta, hanem egészen magában. Májusi este volt. Világoskék fényben reszketett az égbolt és a gázlámpákra, amelyek meggyújtottak, igazán nem volt semmi szükség. De mégis igen jól hatottak; mint apró szentjános-bogarak csillogtak az utcai fák világoszöld lombjai között. Nyitlak, illatoztak az akácavirágok. Ily estén ment haza Mariska és komolyan, majd nem könyveze gondolkodott. Kék szemében sötétzöld és barna fények bujdosak és szájszögletei elkeseredetten felé hajoltak.

— Hol jár most a mérnök. Bizonyosan valahol künn a szabad mezőkön száguld a gépkocsijával és egy szép asszonyt vagy leányt, aki mellette ül az ülésen!
 Ez nem volt igaz. A mérnök automobilija lassan és döcögve gurult a dunaparton valahol. Aztán az Eskü-tér táján befordult a Kossuth Lajos-utca felé. Mire Mariska a Deák-térhez ért, az automobill már a Károly-körútra kanyarodott és nemsokára azután megállt.

— A mérnök állította meg és kiszállt belőle, mert meglátta messziről Mariskát és azt mondta a sofőrnek, hogy várjon reá lassan a Dohány-utczában. A leánya nagy, gyerekes szemmel nézett felé és finom, rajzos kis feje ott lebegett a járókelők fejei fölött.

— Szép magas leány — mondta a mérnök félhangon — nem is kell lehajolni, ha az ember meg akarja csókolni!

Köszönt azután és csatlakozott. Hívta Mariskát kocsikázi.

— Nem lehet — mondta Mariska, de ha velem akar lenni, kísérem haza!

A mérnök hazakísért. Sok szépet beszélt neki, megfogta Mariska felkeztetését és megszorította. Mariska engedte ezt és igen bájos, komoly volt nála ez az engedékenység. De nem akart menni kocsizni.

A mérnök tapasztalt fiú volt. Belátta, bár nagyon rokonszenvezett Mariska szemébe, hogy a leánya sohase lesz a szeretője.

Többet nem beszéltek egymással. Néhány köszönés volt messziről, más semmi. Mariska két év múlva egy bankhivatalnokhoz ment férjhez, egy alacsony, kövérkés férfihoz és a mérnök arcképe a régi, kis vászonzacskóban a szalvéták és abroszk csomója alá helyezte el. És azután csak nagy ritkán szedte elő.

GYÜLÉSI TUDÓSÍTÁS.

A Chicagói Szoc. Munk. Szerv. július hó 5-én és 12-én este-utcai gyűlést tartott. Az 5-én tartott gyűlésen Nagy L. elvtárs beszélt a munkások helyzetéről nagy tetszés mellett.

A 12-én tartott utcai gyűlésen, Lingenfelder elvtárs angolul mondott egy rövid beszédet a közlegő választásokról. Utána Gál elvtárs tartott nagyhatású beszédet. Rámutatott a nacionalizmus káros hatására és ismertette a szocializmus elveit s buzdította a hallgatóságokat arra, hogy a Sz. M. Szervezetbe tömörüljenek. Utána Nagy elvtárs beszélt, aki szintén a szervezkedés szükségességét fejtegette. Csak akkor tudjuk — ugymond — kivívni jogainkat és csak úgy tudjuk a jelenlegi elavult társadalmi rendszert megdönteni, ha tömörülünk és akkor meg tudjuk mutatni a tőkés osztálynak, hogy nagyobb jogaink vannak a termelt javakra, mint neki, mert mi termelünk, míg ők csak herék módjára rajtuk élőködnek. A hallgatóság nagy érdekléssel hallgatta elvtársaink fejtegetéseit és csak a hirtelen jött nagy eső oszlatta fel a gyűlést. Mind a két gyűlés a Robey St. és Austin Ave. sarkán lett megtartva.

Vörös Lajos, szerv. biz. jegyző.

KIK VÉGIK MAJD A PISZKOS MUNKÁT A SZOCIALISTA TÁRSADALOMBAN?

A szociáldemokrácia olyan társadalmi rendszert akar teremteni, amelyben mindenki teljesen egyenlő legyen egy társadalmilag, mint gazdaságilag. A mi kedves keresztény felebarátaink ere azt mondják, hogy az egyenlőséget nem lehet megvalósítani, mert: "ki végezné a piszkos és kellemetlen munkát, ki tisztítaná ki az istállókat, ki söpörné az utcákat, ha mindenki egyenlő lenne?"

Minden jó keresztény elimádkozza a mi atyánkat. Ebben az áll: "Jöjjön meg a te országod, legyen meg a te akaratod, miképpen menyben, azonképpen a földön is."

Már most, mielőtt azt tárgyalnánk, hogy ki fogja a szocializmus alatt a piszkos munkát végezni, azt kérdezzük a keresztényektől: Ki fogja a piszkos munkát végezni, ha isten akaratára érvényesül a földön?

A szocializmus ellen való kifogások között nagyon súlyosnak tartják azt, hogy ez a rendszer meg nem valósítható, mert ha mindenki

egyenlő, senki sem akarja majd elvégezni a kellemetlen munkát. De hiszen a mai viszonyok mellett elvégezik a legpiszkosabb munkát is. Kik végezik el és miért? A keresztények erre azt mondják: "Akkik a piszkos munkát végezik, azért végezik, mert másképp éhen halnának."

Mit jelent ez a felelet? Azt jelenti, hogy kényszerítik őket a piszkos munka elvégzésére. Vagyis ezek áldozatai egy igazságtalan, zsarnok rendszernek. Ezek nem szabad emberek, hanem valóságos rabszolgák.

Ha azonban isten országa lehetséges a földön (a keresztények csak nem olya nostobák, hogy lehetetlenségért klakassák atyjukat!) mit csinálnának abban a boldog korban? A jó keresztény csak nem kényszerítheti testvérét, felebarátját arra, hogy olyasmit tegyen, aminek elvégzésétől maga irtózna! De hát ki végezné akkor a piszkos munkát?

Ha a keresztény felebarát meg tud felelni erre a kérdésre, akkor ne félte a szocializmust sem ettől a problémától.

Ez a kérdés egy cseppet sem aggasztja a szocialistát. Sokkal többet törődik azzal, hogy módot találjon a piszkos megszüntetésére; oly módszert, amelyben kapzsi és zsarnok emberek nem kényszeríthetik embertársukat piszkos és lealacsonyító feladatok végzésére.

Tegyük fel, hogy a szocializmus alatt senki sem akarja a piszkos és kellemetlen munkát elvégezni. Azt hiszik, hogy a társadalom befeléfordulna a pocsoljába és nyugodtan a piszkosba fulladna?

Dehogyan! Nem szabad elefelejteni, hogy a szocialista társadalomban mindenki tanulni fog. Nem lesz az a buta felfogás, amely például a rongyszedőt alacsonyabb rendű állatnak tartaná, mint a miniszterelnököt. A gyermek már megtanulná, hogy minden társadalmi munka egyenlőképp tiszteletreméltó. Nem akarjuk elmondani, hogyan fogják ezt a kérdést intézni.

A bizonyos, hogy nem fog nehézségeket okozni. Ha másként nem menne, akkor ezt a szolgáltatást az általános oktatási rendszer kiégészítő részévé is tehetnék. Amikor a fiatal ember elvégezte iskoláit, tanfolyamot venne a szénbányászathól, utcaseprésből, téglavetésből. Ártana ez neki?

Nem a munka piszkosága, ami ellen lázadunk. Nagyon sok piszkos és kényelmetlen munkát végeznek ma is képzett, nagy tudású férfiak és finom lelkű, gyöngéd nők. Nézzünk csak be a kórházakba! Tényleg olyan nehéz orvosokat és ápolónőket találni, akik szeretettel végzik hivatásukat? Egyáltalán nem. És miért? Mert munkájukat tiszteletre méltónak találják. Nos, mi azt mondjuk, hogy a szénbányász, a bányász, az istállószolga, a kazánfűtő s a többi tiszteletreméltó munkát végez épp úgy. Minden munka tiszteletreméltó, amit a társadalom érdekében végzők és a munkájá mindenkor becsüendő, bármilyen legyen is a foglalkozása.

Viszont az az ember, aki nem hajlandó olyan rendszer megteremtésén fáradozni, amelyben megszűnik a piszkos, a szegénység, a rabszolgaság, a gyermekek s felnőttek kizsákmányolása, csupán csak azért, mert néha neki is be kellene piszkítania kezét — nos, az egyáltalán nem is ember.

Nem tudunk olyan munkát elképzelni, a melyet nem végeznének szívesen a szocialista társadalomban.

A szocialista társadalomban, de nem a maiában. Miért? Mert ma a piszkos munka elvégzését lenézik, megvetik, agyonoldogtatják és gyalázatosan fizetik. Röviden, vele is ugyan, mint a piszkokkal.

Nézzünk csak szőjél. Találunk-e olyan szükségleti és lényezési cikket, amely piszkos munkát követel, s melyet el nem végeznének — becsületes körülmények között? Ha van ilyen, micsoda jögon élvezzük annak áldásait. Ezt mondják meg, az egyenlőségtől irtózó urak!

Becsületes körülmények között egy kocsit, végighajtani a városban — élvezet. De hűzenként hét napon át 16 óra hosszág, éhbér mellett — piszkos munka. Egy jól táplált, erőteljes fiatal embernek gyönyörűség lehet naponta 3—4 órán át az utcát söpörni, vagy szemet bányászni. De szemet bányászni 3 korona napszám mellett, amiből családát kell eltartani, vagy utcát söpörni két korona napszám mellett — ez csakugyan piszkos és lealacsonyító munka.

A szocialista rendszer tisztaságot fog teremteni úgy a munkában, mint az otthonban. A piszkos és a piszkos munka nagy része egyenesen vele jár a mai rendszerrel, amit meg akarunk változtatni. Az egészségtelen, piszkos állapotok csak azért vannak, mert a mai társadalom többre becsüli a hasznat, mint a milliók egészségét és életét.

A szocializmus alatt az ember csupán azt a kényelmetlen munkát végezné, amit másként elvégezni nem lehet. Nagyon könnyű olyan forma gépeket csinálni, amelyek elvégzik azt a munkát, amit ma szegény emberekkel végeztetnek, mert munkájuk sokkal olcsóbb. Minden olyan munka pedig megszűnik, amit ma profit-vadászok érdekében végeznek mások. A szükséges munkára pedig mindig lesz elég ember.

Valamennyien vállalkozunk reá.

JEGYZŐKÖNYV.
Felvétetett a Munkás Betegsegélyző Szövetség 1908. július 4-5-én, Newark, N. J.-ban megtartott rendkívüli konvencióján.

(Folytatás.)
II. nap.

Nagy K., elnök. Gál Lajos, alelnök.
 Elnök tagtárs üdvözlő a küldötteket s a konvenciót d. e. ¼9-kor megnyitja. Megállapítatik, hogy 21 küldött van jelen.

Az első napról a jegyzőkönyv felolvasott és némi módosítással elfogadtatott. Határozatott, hogy a jegyzőkönyvből az indítványozók nevei ne szerepeljenek. A kiküldött bizottság megteszi jelentését, mely szerint az új intéző bizottság bevétele június 1-től július 4-ig \$64.80, kiadása \$82.30, kiadási többlet \$17.50. A régi int. biz. bevétele május 23-tól júli. 4-ig \$873.66, kiadása \$1116.79, kiadási többlet \$293.13. Mindkét int. biz. bevétele május 23-ól július 4-ig \$938.46, kiadás 12.49.09, kiadási többlet \$130.63. 1907. január 2-től 1908. július 5-ig összbevétel \$9614.38, összkidadás 9200.84, maradvány \$413.54.

Wagner József, a 29. osztály küldötte közbejött családi ügyek miatt kéri a felmentését. A kiküldött bizottság jelentése után a tükár és pénztárnok jelentése tudomásul vétetett. Reichmann, a 10. osztály küldötte kéri d. u. 3-ig való felmentését. Megadott.

Osztályok jelentése:

Az osztályok taglétszáma a következő:
 1. oszt. 39. 2. oszt. 26. 3. oszt. 17. 4. oszt. 9. 5. oszt. 47. 6. oszt. 43. 7. oszt. 6. 8. oszt. 93. 9. oszt. 13. 10. oszt. 20. 11. oszt. 9. 12. oszt. felfüggesztve. 13. oszt. 7. 14. oszt. 8. 15. oszt. 48. 16. oszt. 32. 17. oszt. 70. 18. oszt. 12. 19. oszt. 17. 20. oszt. 18. 21. oszt. 8. 22. oszt. 12. 23. oszt. 20. 24. oszt. 16. 25. oszt. 20. 26. oszt. 16. 27. oszt. 5. 28. oszt. 6. 29. oszt. 6.

Az osztályok jelentései, amelyeket részben a tükár tett, miután több osztály nem küldött küldöttet, tudomásul vétetett.

Felolvasatot egy üdvözlő távirat, Passaicból, N. J.

A Bridgeporti B. E. Sz. ügykezelője jelenti, hogy szövetségünk az említett szövetség 205. osztályában 34 tagja van, ezek közül az 5-ik osztályban 10, Newarkon 13, a többi szövetségünk többi osztályaiban. Herceg id. tükár jelenti, hogy új osztályok szervezésére több helyen kedvező alkalom van, miért is ajánlja ezen helyeket az újonnan megválasztandó int. biz. figyelmébe. Tudomásul vétetett.

A hartfordi osztály kifogást emel Adler L. szervező megbízatása ellen. Miután Adler L. szervező megbízatása a mai nappal lejár, a konvenció napirendre tér ez ügy felett. Az ülés d. u. 1 óráig felfüggesztett.

Délutáni ülés.

Marossy I. elnök. Schwarz J. alelnök.
 Elnök tagtárs megnyitja az ülést d. u. 1 órakor. Miután Trauner Antal, jegyző nincs jelen, helyettes jegyzőnek Pollák B. választották. Felolvasott a délelőtti jegyzőkönyv és némi módosítással elfogadtatott. Következnek a panaszok és interpellációk. Határozatott, hogy a panaszok osztályonként tárgyalassanak. Az első osztály panaszt emel, hogy a konvencióra beérkezett indítványok és alapszabály-módosításokat nem közölték a hivatalos lapban. Határozatott, hogy ennek elkerülése végett a jövőben tettekk az alapszabályba, hogy a konvencióra beérkezett alapszabály-módosítások s indítványok az int. biz. által 14 nappal a konvenció előtt közöltessenek.

2. Vonja felelősségre a konvenció a régi int. bizottságot, mert az Am. Magy. Szoc. Munk. Szöv. vezetőségét aaptalanul váltota. A konvenció a régi intéző bizottság tagjai iránt rosszszalását fejezi ki. Nagy K. felolvas 1 levelező lapot és egy levelet Somogytól, melylyel igazolni akarja a köriratban foglalt állításokat, amelyek Basky L. és Róna D. ellen irányulnak. Ezek után elhatározottak a második levél le-másolása, továbbá Somogyi köteles azon levelet, melyet Nagy K. ez ügyben neki írt, illetve annak másolatát átszolgáltatni az int. biz-nak. Határozatott, hogy azon panaszok, melyek a philadelphiai konvenció tárgyalottak és a mostani konvencióra a panasztevő osztály küldöttjét nem hatalmazta fel, ennek újbóli tárgyalására, ugy e felett a konvenció napirendre tér.

3. Vonassék felelősségre a régi intéző bizottság az általa kiadott köriratban foglalt alap-talán vádakért. Továbbá vonja felelősségre a volt int. biz. azon tagjait, akik nem tagjai az Am. Magy. Szoc. Munk. Szövetségnek. A konvenció mindkét ügyben elítéli az int. biz. eljárását. A Smoling-ügyben határozatott, hogy az általa tévesen kivetett összeg a kivetési többletből fedeztessék. A milwaukeei ügyben a konvenció jóváhagyta a 3 három tagtól a betegsegély megvonását. Továbbá a konvenció utasítja a megválasztandó int. bizottságot, hogy az itt levő összeget, amely a milwaukeei osztály tulajdona a tartozások levonásával küldje vissza.

Herceg tagtárs kétségbevonja a régi intéző bizottsághoz beérkezett referendum szavazás eredményét. A konvenció konstatálja, hogy a kimutatás csak kölcsönös tévedésen alapul. Az ülés félórára felfüggesztett.

Esti ülés.
 Elnök Marossy I., alelnök Schwarz J.

Elnök tagtárs az ülést megnyitja este 8 órakor. Miután Wirth János a betegsegélyzőből való kizárását megfelebbezte, a tükár előadott vádja után az intéző bizottság 1907. május 14-iki jegyzőkönyvének erre vonatkozó része felolvasott. Többek hozzászólása s Wirth J. hibájának beismerése után indítványoztatott, hogy miután Wirth János akkori tartozásának eleget télt, felmentessék. Miután kijelentette, hogy visszamenőleg semminemű követeléssel nem áll elő, jogaiba visszahelyeztetett.

Elnök bejelenti, hogy a délelőtti folyamán el-távozott Wagner József, a 29. osztály küldötte visszaérkezett. Egy küldött kérdésére Fekete János tükár kijelenti becsületszavára, hogy a konvenció által megválasztandó int. bizottságnak vagy bármely bizottságnak az összes vagyont és ügyvezetést, ami nála van, átadja. Ezek után mind a két intéző bizottság egyhangulag felmentett.

Elhatározatott, hogy a napirend következő pontja a székhely megállapítása legyen. Szék-helyül ajánlottak: Newark, N. J., Passaic, N. J., Pittsburg, Pa. és New York.

Schwarz Vilmos és Fisher Mór kéri felmentésüket. Megadott. Ezek után a székhelyre vonatkozó indítványok becsajítottak szavazás alá. A szavazás eredménye: Newark mellett 11, Pittsburg mellett 12, Passaic és New York 0. Kimondott, hogy a székhely áthelyezésénél a konvenciót az vezérelte, hogy szövetségünk osztályaiban az egység megtartás-sék, nem pedig az alapszabály ide vonatkozó része. Scheffer, Polák B., Bujáky J. és Székely J. kéri felmentésüket. Megadott.

Ezek után az int. biz. tagjai választottak meg a 15. osztály ajánlata alapján. Elnök Gross H., közp. tükár Marossy I., pénztárnok Gyékis H., jegyzőnek Székely I. Nagy Lajos, mint tükár-jelölt 3 szavazatot kapott, Marossy I. pedig 11 szavazatot.

A központ átvevására az új int. biz. részéről Gross H. elnök, Marossy I. tükár, a volt int. biz. részéről Fradrics F. elnök, Fekete J., tükár, Edison L., alelnök, Kiss J., pénztárnok és Nagy K., Trauner A., Burger D., Reichmann A. bizattak meg \$2.25 napidíjjal. Határozatott, hogy ezen összeg a szervezési járulékból fizetendő. Hivatalos lapnak a Népakarat választott meg a régi megállapodás szerint. E pont-nál határozatott, hogy szólíttassék fel a Népakarat szerkesztőségére, hogy minden a betegsegélyzőt támadó cikket az ebben foglaltak megvizsgálása és az int. biz. információja után közöljön. Továbbá a címszalagokat ne a központ tükárja, hanem a kiadóhivatal készítse el.

A Népakarat küldötte jelenti, hogy erre vonatkozólag nincs felhatalmazása, de a vezetőségnek ezt előterjeszti és annak határozatait az int. bizottság tudatja. Haározatott, hogy a jövő évi konvenció helyének megállapítása tagonkénti leszvazás alá küldessék 3 hónappal a konvenció előtt. A hivatalos könyvek április 30-án záranak le. Elfogadtatott a következő határozati javaslat:
A M. B. Sz.-nek 1908. július hó 4-én és 5-én Newarkon (N. J.) ülésező országos konvenciója kimondja, hogy az Am. Magy. Szoc. Munk. Szöv.-vel testvériesen együttműködik. A Munkás Betegsegélyző Szövetség a Munkásosztály felszabadításáért vívott küzdelemben együtt öhaját haladni az Amerikai Magyar Szoc. Munkás Szövetséggel.

Az összes beérkezett indítványok és alapszabály módosítások a hivatalos lapban közöltessenek és referendum szavazás alá becsaj-tassanak. Alapszabály módosításra a konvenció színhelyén indítványt benyújtottak a 9., 5. és 10. osztályok. A konvenció jegyzőkönyve iras-sék egy rendes jegyzőkönyvből, hogy az min-dék meglegyen. Továbbá fűzet alakjában adas-sék ki a tagok részére. Az összes elfogadott in-dítványok szavazási határideje a kiküldetéstől számítva 30 nap. Miután a philadelphiai osz-tály egyik küldötte kijelentette, hogy az osz-tály kilép, tagjai már most legyenek felvéve a megintendő tagok névsorába, ha esetleg az int. bizottság felszólításának nem tesznek eleget e hó végéig, kilépnek tekintendők. Hatá-rozatott, hogy röpirat kiadása, amely ismerteti a szövetségben dult ellentétek békés elinté-zését. Mondja ki a konvenció és az alapszabályba is foglaltassék be, hogy az osztály saját ügyeire vonatkozólag tekintet nélkül a megjelent tagok számára határozatképes. De ha a tagok szá-mának fele nincs jelen, ugy a szövetség ügyeiben nem határozatképes, ebből kifolyólag kö-teles egy rendkívüli gyűlést egybe hívni a tárgy megnevezésével, amely tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozatképes.

Ezek után az újonnan megválasztott int. biz. elnöke felszólítja a küldötteket, hogy utikölt-ségüket vegyék fel. Ennek megtörténte után az új int. biz. elnöke üdvözlőve a megjelenteket néhány buzdító szavai után a M. B. Sz. III. konvencióját bezártnak nyilvánítja hétfőn reg-gel 5 órakor.

Trauner Antal, Lefkovits L., jegyzők.
 Gonda A., Gaál L., Leitereg J., tanúk.

ELVTARSAKI
Terjesszék a „Népakarat”-ot.

REGÉNY.
A Kreutzer-Szonáta.

Irta: Tolstoj Leó gróf.
 — Fordította: Somogyi E. —

(Folytatás) (8)

Hogy nyíltan beszéljek: a rövid határidejű rimákat általában megvetik, a hosszú határidejűeket azonban tisztelik. Igen; és engem is megvesztettek ezek a jerseyk, ezek a hátsó pupok és ezek a hajfirtók.

VII.

Az igaz, hogy nagyon könnyű dolog volt en-gem hálóba keríteni, mert mesterséges feltéte-lek között nőttek fel, miként az ugorka az üvegházban. Tulságos bőséges táplálkozásunk, amelyhez még a fizikai helyeség is járul, nem való egyébre, mint a megkívánás rendszeres felcsigázására. A mi társadalmunkbeli férjek úgy táplálkoznak és így tartják magukat, a hogy mintagazdaságunkban a tenyészcsődörö-ket tartják. Elégséges a biztonsági szelentyű elzárni, azaz elégséges egy fiatal embernek csak rövid ideig tartózkodó életmódot foly-tatni, hogy nyomban bizonyos nyugtalanság, bizonyos tuligazottság álljon be, amely ter-mészetellenes életük prizmján megtörve, a szerelem illuzióját kelti.

Összes idilljeink és összes házasságaink leg-nagyobb részét a táplálkozás következményei. Ön csodálkozik ezen? Ami engem illet, én azon csodálkozom, hogy ezt nem tudja mindenki. Mult tavaszkor hírtokomtól nem messze mu-zsikok egy vasuti töltésen dolgoztak. Ön bizonyára jól ismeri a parasztember táplálkozási módját. Kenyér, pálinka és hagyma. Ezzel a mértékletes táplálkozással élél és elvégzi a könnyű mezui munkát. Azonban mihelyt a vas-uti töltésen dolgozik, eledele kásától és egy font husból áll. Csak hogy ezt a hust erővé vál-toztatja át, amidőn tizenhat óra hosszág dol-gozik egyházamban és ez alatt az idő alatt harminc pud sulyu talyigát vonzol. A táplál-kozás és a munka egymást kompenzálják.

És mi, akik minden nap két font húst, még pedig vadhust eszünk, azok az izgató italok és ételek minden nemét élvezzük, mivel változ-tatjuk ezeket át erővé? Erzékli kicsapongással. Mikor a biztonsági szelentyű nyitva van, min-den jól megy: de csukja csak be, ahogyan én becsuktam időközönként az enyémét házassá-gom előtt, nyomban oly izgatottság követke-zik belőle, amely regények és versek olvasása, zene hallása, tenyeg és fényűző életünk által még inkább bulcsigázva, a szerelem fog ve-zetni. Így lettem én is szerelmes, mint bárki más; nálam is volt elragadtatás, elérzékeny-ülés, költészet, de alapszabán véve mindezt a sze-relmet egyrészt a mama és a szabónk, más-részt pedig a jó ebédek és a munka hiánya ké-szítették elő. Ha nem lett volna csónakkirándu-lás, jól szabott ruha stb., ha feleségem valami formátlan blouset viselt volna és ha így láttam volna meg lakásán, ugy bizonyára sohasem es-tem volna a hálóba.

VIII.

És jegyezze meg magának ezt a köz-keleti hazugságot is: a módot ahogy a házassá-gokat megkötik. Mi lehetne ennél természetesebb: a leány érett, tehát férjhez kell adni. Mi lehetne ennél egyszerűbb, különösen, hogy ha a fiatal leány nem szörnyeteg és hogy ha akadnak férfiak, akik nősilni öhajtanak? De nem, itt kezdődik a másik képmutatás.

A régi időkben, hogyha a hajadon elérte a kellő kort, a szülők, akik a leányukat nem ke-vésbé szerették, mint saját magukat, elin-tézték a házasságot. Így volt és így van ez még ma is az egész emberiségnél, így van a kínaiaknál, a hinduknál, a muzulmánoknál és minálunk is a középnél. Így van ez az em-berbi társadalomnak legalább kilencvenkilenc százalékánál.

Csupán egy százalék, mi kéjencek, képzel-tük, hogy ez az eljárás rossz és kitaláltunk egy új dolgot és mi ez az új dolog? Az, hogy a fiatal leányok ott ülnek, mint valami raktár-ban, az urak pedig körüültük sétálnak és vá-lasztanak közülök. A hajadonok pedig várnak és azt gondolják, hanem persze, nem merik mondani: "Vállassz engem, fiatal ember — engem s ne őt... Nézd gyönyörű vállamat és a többlet!" Mi férfiak pedig folytatjuk kör-sétánkat és megbecsüljük az árut szemünkkel, aztán nagy bölcselkedéssel vitatkozunk a nők jogairól, a szabadságról, amelyet állítólag az oktatásból merítenek.

— De hát mit kellene tenni? — kérdeztem. Talán a nő tegye meg az első lépéseket?

— Azt én nem tudom! De hogyha egyenlő-ségről van szó, ugy ez mégis ezerszer többet ér a mi rendszerünknel. Amott a jogok és kilátások egyenlők; itt a nő rabszolga, akit kinál-nak és aki nem kínálhatja magát. És itt kezdődik a másik, még sokkal undorítóbb hazugság, amelyet néha így neveznek: társaságba menni, néha meg így: mulatni és amely alapszabán véve nem egyéb volégné-vadászatnál.

(Folytatjuk.)

XXIII. oszt. június havi jelentése.

Szervezetünk július 1-én új magánhelyiségébe költözött Somers St. 46. szám alá. E hó 12-én tartott rendes havi gyűlésünkön belépett osztályunkba 2 új tag. Gyűlésünk foglalkozott a pittsburgi, st. louis-i és san francisco-i körlevelekkel és az 5. osztály indítványával, melyeket nem talált helyeseknek. Az osztályok indítványai és körlevelei a központ útján küldendők ki. Osztályunk tiltakozik továbbá az olyan rendetlen és személyes természetű körlevelek kiadásá ellen, mint amilyenek eddig megjelentek, amelyek csak szövetségünk szégyenére válnak és felesleges kiadást vonnak maguk után. A Népakaratnak 25 rendes előfizetője van. Hiszük, hogy a jövő jelentésben sokkal nagyobb eredményt fogunk tudni kimutatni, mivel osztályunk tagjai mind magukévá tették az előfizetők szerzését, amely most is szép sikerrel jár. Könyvtárunkban van 40 tudományos könyv és ebből kint van a tagoknál 7. Osztályunk megrendelte a budapesti Népszavát és az Előret is. Bevételei áthozattal \$20.30, kiadás \$12.62, jelenlegi pénzállomány \$7.68. Taglétszámunk 19. A munkaviszonyok rosszak. Kucsma Gyula, biz. férfi.

A "Népakarat" könyvkereskedése a következő műveket tartja raktáron:

Table with 2 columns: Book title and price. Includes 'Tudományos művek és agitációs iratok', 'Darwin: A fajok eredete', 'Garami: Hazafiság és nemzetköziség', etc.

b) Szépirodalmi művek.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes 'Ciszmadia Sándor: Proletárok verseskönyve', 'Ciszmadia: Hajnalban', 'Ciszmadia Sándor: Munkásemberek', etc.

c) Egyebek.

Table with 2 columns: Book title and price. Includes 'A csuhások', 'A "Magyar Könyvtár" kiadványai', 'Az I. W. W. zömancozott jelvénye', etc.

Monologok: (árak darabonként 10 cent.)

Kaszinóból Pécsfalván. A vis-à-vis. Éva busulásra adja magát. Színház után. A jóslat. Egyetlen szó miatt. A nagyon csinos leány. Menyasszony. A rosszul nevelt leány. Desperet ur. A kis kíváncsi. A primadonna előszobájában. A közlegő nyár. A pesti kislány falun. Az első szerelmes levél. A függöny. A kekarhisnyás. Clári contra Clári. Cispkerőza. A statisztika ádozata. Nehéz feladat. A furdóvendég. Hamvazó szerda. A kómius Filipó. Bakfis álmok.

"A FRANCIA FORRADALOM", füzetenként 5c.

Eltársaink és lapunk olvasóinak figyelmét felhívjuk arra, hogy az itt jelzett könyveken kívül bármely könyvet a legjutányosabb árban beszerzünk és a legrövidebb idő belül szállítjuk. Tíz dolláron (\$10) felüli rendeléseknél 10 százalékos árengedmény.

NEPAKARAT NYOMDA. Mindennemű nyomtatványok a legszebb kivitelben, a legolcsóbb áráért szállítanak. 516 E. 6th St. New York.

EGYLETI HIREK.

A New Yorki Szoc. Munk. Szerv. II. osztálya, f. hó 25-én, este 8 órakor, helyiségében, 404 E. 64th St., FEOLVÁSAST tart.

A Newark, O. Szoc. Munk. Szerv. f. hó 25-én, szombaton, este 8 órakor, a szervezett helyiségében, 389 Baltimore St., TANCMU-LATSÁGOT rendez, melyre ezúton hívja meg munkástársainkat a bizottság.

A Newark-i Petőfi Munkás Dalkör 1908. július hó 26-án, az Indian St.-en levő Hiltonia Parkban NYÁRI KIRÁNDULÁST rendez. Kezdetre reggel 9 órakor. Részvételi jegy 10c. Utirány: Springfield Ave. Car veendő, Mapple Wood felirattal, Indian St.-ig.

A Philadelphiai Szoc. Munk. Szerv. a Szocialist Party híveivel együtt, saját helyiségében, 800 Parisch St., NYILVÁNOS VITÁT rendez, 1908. július 26-án, vasárnap, d. u. 3 órakor. Vitatárgy: A S. L. P. vagy a S. P. álláspontja helyes-e a gazdasági és politikai téren?

Mivel a vita kiszabott idő szerint folyik, kérjük az érdeklődők pontos megjelenését.

A Buffaloi magyar, német és angol elvtársak, Augusztus hó 2-án, délután 3 órakor NÉPGYŰLÉST rendeznek a Liberty Hallban. (Niagara St.) Magyar előadók Domy és Rabner, német előadók Reinstejn B., Angol előadó Hag elvtársak. Felhívjuk az elvtársakat, hogy minél nagyobb agitációt fejtsenek ki a gyűlés érdekében.

Mindazon elvtársak, kik a június hó 14-én megtartott kirándulás tetteivel még el nem számoltak, szíveskedjenek f. hó 27-ig elszámolni, ellenkező esetben névleg szólítjuk fel a lapban.

III. osztály hat havi jelentése.

Jan. 5-én volt a new york-i és brooklyni elvtársak összejövetele a S. L. P. és S. P. egyesülése tárgyában. Február 2-án felolvasás tartott a villamosság származásáról. Március 1-én felolvasás az osztályharcról. Március 28-án pipa estély. Május 30-án, felolvasás a föld képződéséről. Június 21-én kirándulás a Népakarat javára, melynek jövedelméből 8 dollárt a Népakaratnak adtunk. 2 dollár kivetést beküldtünk, azonkívül még 2 doll. 50 centet juttattunk a Népakarat javára. Felévre bevétel \$26.10, kiadás 19.68, pénzállomány \$6.25. Taglétszám 19. Stefanko, titkár.

HIRDETÉSEK.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.)

ORVOSOK HISZNEK BENNE.

Kórházakban és magángyakorlatokban Amerikában és idegen országokban alkalmazzák és ajánlják az orvosok a

Dr. RICHTER-féle ANCHOR PAIN-EXPELLERT, mint gyógyszer reuma, csúsz, köszvény, neuralgia, mellfájdalmak és szagatások ellen. Dr. J. M. Thompson, 386 Clinton St., Brooklyn, N. Y. a következőket írja: Gyakorlatom alatt a Dr. Richter-féle "Horgony" Pain Expellert használtam és hitetlen bizonyítotam, hogy betegeket izomrheumatól, köszvénytől és a neuralgia fájalmától bámulatosan megszabadítottam. A gyógyszer orvosi felügyelet alatt, a szigorú német törvények alapján készítették. Minden gyógyszerárban 25 és 50 cent. F. AD. RICHTER & CO. 215 PEARL STREET NEW YORK.

Empire Opera House

ETTEREM, KÁVÉHAZ ÉS BOROZÓ 52-54 Second St., Passaic, N. J. Három nagy terem színelőadások, bálok, lakodalmak és gyűlésekre. Valódi magyar konyha. Hamisítatlan óhazai borok pohár és gallon számára. Illatos szivarok. Tiszta szobák és izletes étkek a nap bármely órájában. Nyitva éjjel és nappal. Vidéket mindennemű utbaigazítást kaphatnak.

Tisztelettel Molitorisz József

DEUTSCH BROS BANKÁROKHOZ. 319 E. HOUSTON ST. NEW YORK. Képzelt kép a legjobbat és a legtanácsosabbat fordulni.

NYUG-TÁZÁSOK.

Július hó 12-től 18-ig befolyt előfizetések:

Uj előfizetők:

\$1.00. D. Egyed, Zs. Balázs, J. Leviczky, J. Lajkó, S. Mayer, Chicago. G. Bambula, San José. J. Molnár, Schenectady. J. Nemces, Akron. M. Tóth, A. Gerencsér, New Brunswick. 50c. L. Kriszter, Sewicklay. B. Kelemen, Buffalo. Central Cafe, Philadelphia. J. Telek, Adamsburg. P. Szücs, McKeesport. F. Cinne, New Brunswick.

A. Gardner, D. Márton, De Sargue, F. Kriger, C. Mahala, P. Welyasik, Chicago. A. Tomics, J. Mahunka, Schenectady.

Folytatólagos előfizetők:

\$2.42. J. Papp, Budapest. \$2.00. J. Juhász, New Bruswick. J. Dancso, San Francisco.

\$1.50. M. Frantz, Mayolanding. \$1.25. J. Tarey, Hungary. \$1.20. M. Somogyi, City.

\$1.00. J. Elephant, F. Plager, E. Kántor, M. Stern, L. Hirschel, E. Suetsh, J. Stern, P. Sönfeld, San Francisco. E. Szarvas, Chicago. F. Eszterházy, New Bruswick. Geiger és Breyer, McKeesport. J. Havasy, J. Ondik, Brooklyn. S. Kaszonyi, City. K. Naményi, J. Szívós, Springfield.

50c. M. Kriszter, McKeesport. J. Szele, Pittsburg. M. Gyurko, New Bruswick.

Felüfizetés:

XI. oszt. gyűjtése \$2.26.

Pártadó:

X. oszt. \$5.00. II. oszt. \$1.00.

Kivetés:

VII. oszt. utólag 50c.

KIADÓHIVATALI ÜZENET.

J. Papp, Budapest. A beküldött \$2.42 megkaptuk, szíveskedjék pontos címét tudatni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Ismételten felkérjük mindazokat, akik előfizetési díjat küldenek hozzánk, hogy egy levél kíséretében értesítsenek bennünket pontos címükről. Szükséges a fenti eljárás azon indoknál fogva, miután a pénzes utalványon a cím feltüntetve nincs s így az előfizető a lapot nem kapja. Különösen a magyarországi előfizetők kérjük a fenti kérés betartására.

Helyreigazítás. Az akroni szervezet levelező titkárja Huszer Ferenc és nem Gászó, pénztárnoka Heer István és nem Reri, mint azt tévesen jelentetük.

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET

Jos. Pokorny 227 Ave. A, New York. Kérjen árjegyzéket mindennemű hazai hangszerekről, kórák és iskolákrol, olvasókönyvekről, pipákrol, és az összes népszámlálékról. Kétféle 2 centos bélyeg.

BATHÓ ISTVÁN

ELSŐRENDŰ BORBÉLY- ÉS FODRÁSZTEREM 544 E. 6th Street, New York.

TAUB VILMOS

magyar órák és ékszerész. Mindennemű hazai órák és aranyeműk javítását jóállás mellett elvállalja. Készletben tart hazai és amerikai órákat, ékszereket és egyleti jelvényeket. A New York-i szocialisták kedvelt embere. Vidéki megrendeléseket, javításokat pontosan teljesítik. Szolid árak. 31 Ave. B, Near 3rd St. NEW YORK.

Mindennemű LATSZEREK raktáron Nagy képes árjegyzék úgy vidékre, mint helyben ingyen megküldeték.

Beldegreen budapesti fénykép és 32 Avenue C 3-ik u. sarok, New York. Ildés és jól kidolgozott képek 2 dollártól feljebb. A munkáit jótállók. Nyitva vasár- és ünnep napon is.

Tartós és puha bőrből készült szép Divatos Cipők olcsó árban kaphatók a "UNION SHOE CO."-nál Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

Dr. S. Goldman HAZAI MAGYAR ORVOS volt csász. és kir. katoniorvos. 406 Grand St., Pittsburg, Pa. Közel a Courthoz Tel. pho. P. & A. Main 884.

Gyógyít mindenféle agybetegségeket. Titkos női férfi betegségeket gyorsan és bizonyos a leggyorsabb utaktalán meggyógyít. Nem kíván hámbot, nem küld orvosokat utána. Mielőtt megkérdezi, hogy az kérnek tőle. Nem hirdeti áraképeket és homis bizonyítványokat. Minden betegségükben bizalommal forduljanak dr. S. Goldmanhoz. Iródarabok Naponta reggel 9-től este 6-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-ig.

FINTA MIHÁLY, BORBÉLY ÉS FODRÁSZ New York. 516 E. 6th Street.

Első new yorki magyar beretva homoru köszörüide J. Belagyi 304 E. 8th St. New York (Ave. B és C között)

Elvállal minden szakmába vágó munkák köszörületét és javítását. Vidéki rend lések pontosan eszközöltetnek

Mrs. KLEIN Étterme és Kávéháza 257 Springfield Ave, NEWARK, N. J. A newark-i szocialisták kedvelt találkozó helye. Nyitva éjjel nappal. Kétféle magyar konyha. Vidéki elvtársak utbaigazítást kaphatnak. A Népakarat a t. közönség rendelkezésére áll.

HIHETETLENŰ LESZÁLLITOTT ÁRAKON ADUNK EL... férfi- és gyermek ruhát, cipőt, kalapot, féfi divatárakat, borböndöket. Pénzt takarít meg, ha nálunk vásárol. Broadway Bargain Store 1500 S. BROADWAY, Cor. Barry St. ST. LOUIS, Mo.

Péter Lajos "Rákóczi Hall"-hoz címzett Vendéglő, Kávéház és Étterme. 4-ik utca 197, New York. AJÁNLJA KÉTFÉLE MAGYAR KONYHÁJÁT. Kétféle italok. Alkalmos helyiség mulatságok, lakadalom vagy hasonló ünnepélyre. A New York-i Magyarok Szocialisták kedvelt gyűlési helye. Különböző munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

JOS. BERLOCK FÉRFI SZABÓ 1118 Thirteenth Ave. East Oakland, Ca. Ugyes magyar szülésznő Jergler Paula Budapesten az egyetemen vizsgázott és a budapesti klinikán főbába volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben, 546 Washington Boulevard, Pauline St sarkán, Chicago, Ill. Telefon Seeley 3183.

TULY az egyedüli magyar FÉNYKÉPÉSZ NEWARKON, N. J. 4 West Street. Legfinomabb kivitelű fényképek tuca tja \$2-től feljebb. Nyitva vasár- és ünnepnapokon is

Bevándorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tiszta s jutányos áru SZOBÁIT ROSTÁSSY REZSŐ 513 E 6th St. "Népakarat" szerkesztőségével szemben. Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket. ÉTTERMEM ÉS KÁVÉHÁZAM a magyarnyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étkek. - Hazai billiard asztalok. Bel és külföldi pártlapok. Feltétlenül megbízhatóság.

HAJÓJEGYET VASÁRLNI-PENÉZT KÜLDENI LEGOLCSÓBB ÉS LEGTÁRSAS KISS EMIL BANKÁRNAL NEW YORK 109 SECOND AVE. TIZ ÉVE NYITVA AJÁNYTÉKÉREY

Bevándorlók figyelmébe ajánlom LIBERTY Szálloda 49 MERCER ST., Newark, N. J. ÁRPÁD Szálloda 431 E. 6th St., New York, City. magyar bor és sör csarnok, kávéház és éttermemet. Pool és billiard. - Tiszta szobák. - Hazai Népszava. Bel- és külföldi lapok. A munkások találkozó helye. A. ORAWETZ

DR. S. S. KOHN MAGYAR ORVOS Lakasa 13th Street. Rendelő irod ja 208 Soutard St. St. Louis, Mo. Mindennemű betegséggel forduljanak bizalommal hozzám. Gyógyszereket magam készítek.

"ATTILA HALL" 523 E. 6th St. New York. FISCHER JÓZSEF, tulajdonos. Magyar Bor és Sör Csarnok. Váradi és Pukaj Gyula I. W. W. cigány zenekarának irodája.

RIZSÁK JÁNOS közjegyző, pénzzsallító és váltó-intézet Főútlel 127 Second St., Passaic, N. J. Saját ház.

PLAVECZKY A. magyar vendéglős 20 West St. Newark, N. J. A M. B. Sz. VII. osztályának gyűlési helyisége. A magyar munkásság kedvelt találkozó helye. Vidéki munkástársak kellő utbaigazítást nyernek. Magyar konyha. Szobák minden időben. Telephone 1027 Orchard. Dr. BIEBER E. LAJOS magyar fogorvos 383 E. 8th Street Ave. C és D között New York

ROTH SAMUEL győgyészertára a Megváltóhoz 125 Ave. A, cor. 8th St., New York. Lilium Creme, lilium szappan és por, szeplők, májfoltok, himlőhelyek, pattanások, ráncok eltávolítására Lilium Crème az arcot finomítani, ifjítani, üdíteni, és általában a szép arcnak szépségét föntartani. Crème 40c. szappan 35c. por 65c. összesen \$1.35. Ha vérszegény, ha szájal a feje, ha gyöngye, ha nincs étvágya, ha ideges, akkor csak a Róth-féle China vas-sóport használja, melynek ára 75c. 3 üveg 2 dollár. Magyarországból most érkeztek a következők: Accacia, Diana, Margit és Erzsébet Crémek és szappanok, Nagy Bnyedi Dr. Gross, Dr. Shihulsky krémcsók és szappanok, Juno paszta, Speick szappan, Diana és Blaha por, Kaladont, Egri víz, Indaszesz, Elsa fluid, Fortifelié sebtapasz Paehofer és Kárpáti pilulák és számtalan más szerek. Tessenék árjegyzékért írni. Megrendelésnél tessék a pénzt előre beküldeni.